

УДК 65.012.34(045)

**ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА РОЗВИТКУ
МУЛЬТИМОДАЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В УКРАЇНІ****Соколова О.Є., к.е.н.***E-mail: perevozki@ua.fm***Акімова Т.А., к.е.н.***E-mail: t_akimova@ukr.net***Сулима Л.О., к.е.н.***E-mail: m1l1@mail.ru**Національний авіаційний університет*

Транспорт має прямий вплив на ефективність логістичної діяльності, виконує базову функцію у потокових процесах, а також є невід'ємною частиною ринкової інфраструктури. Потреба у зростанні обсягів перевезень, підвищення вимог споживачів, необхідність забезпечення конкурентоспроможності перевізників та операторів транспортно-логістичних операторів не лише на внутрішньому, але й на міжнародному ринках є не повним спектром актуальних задач, що вирішуються у транспортній сфері. Мультимодальний, інтермодальний та комбінований транспорт являють собою сучасні концепції, направлені на покращення та вдосконалення пакету послуг, що надаються в процесі руху вантажів від постачальника до споживача та, є втіленням балансу між витратами, швидкістю та надійністю перевезення. Встановлено, що на сучасному етапі, мультимодальність як поняття охоплює не лише технологічні аспекти узгодженої роботи різних видів транспорту, а також стосується організаційно-правового забезпечення перевізного процесу, ефективного функціонування транспортної інфраструктури, оптимального використання транспортних засобів та вантажних одиниць під час руху вантажопотоків. В статті досліджено теоретичні основи мультимодальних перевезень, визначенні загальні принципи функціонування мультимодальної системи перевезення, розроблено організаційно-функціональну структуру мультимодальної системи перевезень, запропоновано методичні положення розвитку мультимодальних перевезень в Україні.

Ключові слова: взаємодія видів транспорту, логістичні технології транспортування, мультимодальні перевезення, «від дверей до дверей», конкурентоспроможність, якість транспортно-логістичного обслуговування

UDC 65.012.34(045)

**THEORETICAL BASES OF ORGANIZATION AND DEVELOPMENT
OF MULTIMODAL TRANSPORTATIONS IN UKRAINE****Sokolova O.Y., PhD in Economics***E-mail: perevozki@ua.fm*

Akimova T.A., PhD in Economics

E-mail: t_akimova@ukr.net

Sulyma L.O., PhD in Economics

E-mail: m1l1@mail.ru

National Aviation University

Transport has direct influence on the logistic activity efficiency. It performs the basic activity in flow processes, and is also inalienable part of market infrastructure. Requirements of transportation volumes increase, consumers' requirements enhancement, providing competitiveness of carriers and transport-logistic operators are not only in internal but also in international markets complete spectrum of actual tasks that are being decided in the transport field. Multimodal, intermodal and combined transports show the modern conceptions, sent to the improvement and perfection of package of services that is given in the process of motion of loads from a supplier to the consumer and, is embodiment of balance between charges, speed and reliability of transportation. On the current stage it is set that multimodality as embraces is not only a concept of different transport modes matching technological aspects, but it also regards the organizational and legal aspects of transportation process of providing, transport infrastructure effective functioning, optimal use of transport vehicles and freight units during cargo flow transportation. Theoretical bases of multimodal transportations have been investigated in the article. General principles of multimodal transportation system functioning are have been determined. The organizational functional structure of the multimodal transportation system has been worked out. Methodical positions of multimodal transportations development in Ukraine have been offered.

Key words: transport modes interaction, logistic technologies of transportation, multimodal transportation, «from door to door», competitiveness, transport and logistics service quality

Актуальність проблеми. Як свідчить світовий досвід, якісних змін у транспортній галузі можливо досягнути тільки на основі використання сучасних технологій забезпечення та підтримки перевізного процесу, що відповідатимуть існуючим потребам і міжнародним стандартам, побудованих на концептуальних положеннях логістичного управління. Однією з сучасних логістичних концепцій транспортування вантажів є мультимодальні перевезення, що забезпечують організаційно-технологічну взаємодію різних видів транспорту, координацію та синхронізацію процесів транспортно-логістичного обслуговування, а також партнерські відносини між усіма учасниками ланцюга доставки вантажів «від дверей до дверей» на вигідних умовах. Перевагою такого способу доставки є наявність єдиного оператора, який на основі єдиного транспортного документа та єдиної ставки фрахту несе повну відповідальність за організацію та здійснення

перевізного процесу, вирішуючи при цьому завдання щодо підбору та вибору оптимальних схем транспортування за мінімальними витратами.

Розвиток мультимодальних перевезень в Україні є ефективним напрямом формування потужної транспортної системи країни, що сприяє суттєвому збільшенню обсягів перевезень вантажів на її території за участю національних операторів транспортно-логістичних послуг, підвищенню якості транспортно-логістичного обслуговування, забезпеченню конкуренто-спроможності на світовому ринку транспортно-логістичних послуг, розвитку транспортно-логістичної інфраструктури та її інтеграції до глобальних транспортно-логістичних систем.

Аналіз останніх наукових досліджень і публікацій. Проблемам розвитку транспорту, транспортних технологій та логістики присвячено значну кількість наукової літератури, при цьому значний вклад у вирішення актуальних питань у цьому напрямку зробили такі науковці як: Міротін Л.Б., Назаренко В.М., Неруш Ю.М., Ніколаєв Д.С., Проценко О.Д., Про-коф'єва Т.А., Сергєєв В.І., Бакаєв О.О., Крикавський Є.В., Юн Г.М., Григорак М.Ю. та ін. Питання організації змішаних перевезень та взаємодії видів транспорту при перевезенні вантажів глибоко дослідженні в наукових працях М.Я. Постана, С.М. Резера, Правдина Н.В., Негрей В.Я., Подкопаєва В.А., Левікова Г.А., Тарабанько В.В., Примачова М.М., Чекаловця В.М., Соловійової О.О., Савченко Л.В. та ін. Окремі аспекти інтер- та мультимодальних перевезень розкриваються в роботах Милославської С.В., Плужникова К.І., Ташбаєва І.Е., Троїцької Н.А., Чубукова А.Б., Шилімова М.В., Караваєва В.І. та ін.

Аналіз наукової літератури показав на вагомий внесок науковців щодо вирішення питань стосовно розвитку логістичних технологій транспортування вантажів «від дверей до дверей» та «точно в строк». Особливої уваги отримали проблеми формування оптимальних схем доставки вантажів на умовах взаємодії різних видів транспорту, зокрема при використанні сучасних концепцій інтер- та мультимодальних перевезень. Однак, враховуючі значну кількість наукових розробок, серед науковців досі не вироблено єдиного погляду стосовно трактування та змісту поняття «мультимодальні перевезення», до того ж проблеми організації та розвитку мультимодальних перевезень в Україні носять дещо фрагментарний характер, і тому є актуальними та вимагають детального дослідження.

Метою роботи є визначення сутності та змісту поняття «мультимодальні перевезення», а також розробка теоретико-методичних основ щодо організації та розвитку мультимодальних перевезень в Україні.

Викладення основного матеріалу дослідження. За останні роки простежується стійка тенденція зростання вантажопотоків на напрямках, що поєднують Східну та Західну Європу з країнами Азіатсько-Тихоокеанського регіону. При цьому найкоротші шляхи за такими маршрутами проходять через територію України. Відомо, що Україна має значний потенціал щодо інтеграції до світового транспортного процесу, що обумовлюється її вигідним географічним положенням та наявними ресурсними можливостями транспортного сектору країни. Розвиток мультимодальних перевезень є перспективним напрямом розбудови транспортної системи України, оскільки дозволяє значно збільшити обсяги перевезень її територією за участю національних транспортних компаній, сприяючи підвищенню конкуренто-спроможності країни на світовому ринку транспортних послуг, розвитку мережі існуючих транспортних коридорів, інтеграції транспортної інфраструктури України до світової транспортної системи [1].

Для розробки ефективних напрямів розвитку мультимодальних перевезень в Україні, важливим завданням є проведення наукового дослідження понятійного апарату мультимодального транспорту та пов'язаних з ним існуючих концептуальних положень.

Згідно практики зовнішньоторговельної діяльності мультимодальними називаються перевезення з використанням декількох видів транспорту, що виконуються під відповідальністю одного перевізника за єдиним транспортним документом та за єдиною наскрізною ставкою. Такою формою доставки охоплено більше 1/3 зовнішньоторговельних вантажів [2].

За визначенням комісії з питань торгівлі і розвитку ООН (ЮНКТАД), міжнародне мультимодальне перевезення являє собою перевезення товарів, мінімум, двома видами транспорту на основі мультимодального транспортного контракту з місця відправки товарів з однієї країни, в якому їх збирає мультимодальний транспортний оператор, до місця призначення вантажу в іншій країні [3]. Спираючись на основні положення Конвенції ООН 1980 р. «Про міжнародні змішані перевезення вантажів» серед головних ознак, що характеризують мультимодальне перевезення слід виділити наступні [3]:

- перевезення повинно бути міжнародним;
- в процесі перевезення має бути задіяне не менше ніж два види транспорту;
- доставка вантажу організується оператором перевезення або особою, що діє від його імені;
- оператор перевезення у договорі перевезення між ним та замовником, виступає як рівноправна сторона договірних відносин, а не як агент, або виконує свої функції від імені вантажовідправника, або вантажовласників, що приймають участь в перевізному процесі;
- оператор перевезення приймає на себе відповідальність за виконання договору перевезення;
- документ, який надається оператором перевезення, покриває весь шлях руху вантажопотоку від вантажовідправника до вантажоодержувача;
- відповідальність оператора за вантаж охоплює період часу з моменту прийняття їм вантажу під своє ведення до моменту його передачі вантажоодержувачу.

Отже, виходячи з вищенаведеного, мультимодальне перевезення можна трактувати як міжнародне перевезення, що виконується двома або більше видами транспорту, організується оператором, який бере на себе відповідальність доставки вантажів «від дверей до дверей» за єдиним договором та наскрізною ставкою фрахту.

Важливо підкреслити, що саме наявність оператора мультимодального перевезення, який несе відповідальність за вантаж та можливі ризики, пов'язані з доставкою на усьому шляху слідування незалежно від кількості видів транспорту, що приймають участь у процесі доставки при оформленні єдиного транспортного документу, є головною відмінною рисою від усіх інших споріднених концепцій транспортування. У порівнянні з поняттями «комбіновані» та «інтермодальні» перевезення, які характеризують перевізний процес в залежності від технологічних операцій, що виконуються з вантажем або з транспортним засобом, термін «мультимодальні перевезення» характеризує процес транспортування вантажів з позицій його правового та організаційно-технічного забезпечення [2-6].

Транспортний процес при мультимодальних перевезеннях складається з декількох послідовних етапів доставки та перевантаження вантажу з одного виду транспорту на інший зі включенням їх до загальної системи транспортування. Саме тому, мультимодальні перевезення необхідно

розглядати з точки зору системного підходу в якості складних систем, для яких характерно комплексний розвиток всіх видів транспорту, термінального та складського господарства, митної та фінансової інфраструктур, нормативно-правового забезпечення, технологій інформаційного та телекомунікаційного супроводу вантажопотоку. Наявність оператора мультимодального перевезення дозволяє забезпечити цілісність та єдність системи.

Спираючись на світовий досвід, можна констатувати, що мультимодальне перевезення є сучасним способом доставки вантажів в основу якого покладено логістичні принципи та концепції, що є невід'ємною умовою розвитку зовнішньоторговельних відносин сьогодення. Перспективність та переваги існування такого способу транспортування вантажів не визивають сумнівів. Так, серед основних переваг мультимодальних перевезень слід відзначити наступні:

1) можливість доставки вантажів за логістичним принципом «від дверей до дверей» за оптимальними витратами (забезпечує вибір оптимальної схеми доставки вантажу, гнучкість складання маршруту та ін.);

2) можливість застосування різних типів контейнерів в залежності від габаритів, хімічних та технічних особливостей вантажу (контейнеризація невід'ємна складова технологічного процесу доставки вантажу мультимодальним транспортом);

3) скоординована та узгоджена робота різних елементів транспортної інфраструктури (дозволяє оптимізувати сукупні витрати усієї схеми доставки вантажу);

4) організація перевезення однією компанією – оператором транспортних послуг (скорочення часу на узгодження різних організаційно-правових та технічних питань; підвищення рівня безпеки транспортування та зберігання вантажу).

Забезпечення ефективного функціонування та оптимального розвитку мультимодальної системи перевезення вимагає реалізації низки принципів, загальними з яких є: єдине комерційно-правове поле; комплексність вирішення фінансово-економічних аспектів функціонування системи; інформаційне забезпечення всіх ланок перевізного процесу; організаційна та технологічна взаємодія, координація та синхронізація роботи всіх ланок перевізного процесу; кооперація всіх учасників мультимодальної системи перевезення; комплексний розвиток інфраструктури різних видів транспорту. Характеристика загальних принципів функціонування мультимодальної системи перевезення наведено в табл. 1.

Таблиця 1. Загальні принципи функціонування мультимодальної системи перевезення

№	Найменування	Основні положення
1	2	2
1.	Єдине комерційно-правове поле	Удосконалення правил перевезень вантажів у міжнародному сполученні на всіх видах транспорту з метою їх спільного використання в залежності від обраного критерію ефективності функціонування мультимодальної системи в сучасних умовах зовнішньоторговельних відносин; спрощення митних формальностей та процедур; розробка та впровадження уніфікованих перевізних документів міжнародного зразку для роботи як на внутрішньому, так й зовнішньому ринку транспортно-логістичних послуг та ін.
2.	Комплексність вирішення фінансово-економічних аспектів функціонування системи	Розробка та встановлення уніфікованих тарифних правил перевезення транзитних та зовнішньоторговельних вантажів у міжнародному сполученні; розробка методу оптимального розподілу наскрізного фрахту між усіма ланками ланцюга доставки вантажу; розробка та запровадження механізму фінансової відповідальності за порушення якості послуг та ін.
3.	Інформаційне забезпечення всіх ланок перевізного процесу	Інформатизація є необхідною умовою функціонування мультимодальної системи перевезення вантажів, що забезпечує планування, управління, моніторинг та контроль руху вантажу на всіх етапах ланцюга доставки «від дверей до дверей»
4.	Організаційна та технологічна взаємодія, координація та синхронізація роботи всіх ланок перевізного процесу	Ефективність мультимодальної системи суттєво залежить від її організації. Гарантом та організатором скоординованої, узгодженої та синхронізованої роботи всіх ланок процесу доставки вантажів є оператор мультимодального перевезення вантажів. Оператор мультимодальних перевезень організовує доставку вантажу за єдиним транспортним документом, що дозволяє забезпечити відповідний рівень якості обслуговування, безпеки транспортування та схоронності вантажу за єдиною наскрізною ставкою фрахту.
5.	Кооперація всіх учасників мультимодальної системи перевезення	Кооперація передбачає співробітництво декількох суб'єктів господарської діяльності на основі добровільних договірних відносин з метою підвищення загальної конкурентоспроможності. Формування зв'язків на умовах кооперації дозволяє: підвищити рівень конкурентоспроможності окремих ланок ланцюга доставки вантажу за рахунок взаємної підтримки інших учасників перевізного процесу та скорочення загальносистемних витрат на надання транспортно-логістичних послуг; підвищення іміджу учасників перевізного процесу; формування гнучкої тарифної політики; досягнення синергічного ефекту мультимодальної системи перевезення та ін.
6.	Комплексний розвиток інфраструктури різних видів транспорту	Можливість застосування передових технологій перевізного процесу визначається рівнем розвитку транспортної інфраструктури, яку можна розділити на два основні елементи – термінальні комплекси й транспортні шляхи. Ефективність мультимодальної системи перевезення й сама можливість її функціонування (через різну потужність вантажопотоків і швидкості доставки) залежить від наявності місця в транспортній системі й функцій терміналів, що забезпечують обробку вантажних потоків. Комплексний розвиток транспортної інфраструктури базується на стандартизації комплектів вантажів (тарі), транспортних засобів, вантажно-розвантажувальних машин і механізмів тощо [4-6].

Розвиток мультимодальних перевезень в будь-якій країні повинен спиратися на взаємодію трьох ключових партнерів, які приймають активну участь в процесі транспортування вантажів у змішаному сполученні [7]:

1) держава, яка розробляє та запроваджує національні нормативно-правові акти стосовно міжнародної торгівлі та перевезення;

2) постачальники послуг, в т. ч. постачальники транспортно-логістичних послуг (перевізників, експедиторів, операторів мульти-модальних перевезень та ін.), які виконують операції по мультимодальному перевезенню відповідно з

національною та міжнародної торгової та транспортною практикою, а також постачальників супутніх послуг, приймаючих участь у зовнішньоекономічних відносинах (банківські установи, лізингові та страхові компанії та ін.)

Діяльність вищенаведених учасників охоплює не лише організаційно-економічні, комерційні або технологічні аспекти міжнародного перевезення, але й всі питання, щодо спрощення торгівельних процедур та відповідальності за вантаж, що перевозиться, тобто вони сприяють розвитку мультимодальної системи транспортування вантажів. Характеристика основних напрямів діяльності учасників перевізного процесу стосовно розвитку мультимодальних перевезень приведені в табл. 2.

Таблиця 2. Основні напрями діяльності учасників перевізного процесу щодо розвитку мультимодальних перевезень (МП) [7]

Учасники та їх вплив на МП		Короткостроковий період	Довгостроковий період
1	2	3	4
Держава (державні установи)	Транспорт	Розробка та запровадження нормативно-правових актів щодо організації та виконання мультимодальних перевезень вантажів	Удосконалення національної (регіональної) політики стосовно розвитку мультимодальних перевезень з урахуванням існуючих вимог щодо транспортно-логістичної інфраструктури
	Торгівля	Стимулювання змін у практиці торгівлі та зовнішньоекономічних відносин	Удосконалення політики стосовно розвитку міжнародної торгівлі та зовнішньоекономічних відносин
	Фінанси та митниця	Розробка та корегування політики щодо контролю валютних операцій, ведення банківського та страхового бізнесу; удосконалення митного законодавства в бік спрощення митних процедур та формальностей	Удосконалення політики та процедур, що сприяють розвитку міжнародної торгівлі та зовнішньоекономічних відносин
Постачальники транспортно-логістичних послуг (оператори мультимодальних перевезень)	Великі	Розробка та запровадження заходів щодо диверсифікації спектру пропонованих транспортно-логістичних послуг; створення умов щодо кооперації діяльності з іноземними компаніями; підвищення ступеня інформатизації перевізного процесу; застосування переваг економії масштабу	Забезпечення визнання операторів мультимодальних перевезень банківськими та фінансовими установами, страховими компаніями; сприяння виникнення нових організаційних форм (горизонтальної та вертикальної інтеграції); сприяння оптимізації та реорганізації транспортно-логістичних послуг; забезпечення найкращого іміджу оператора мультимодальних перевезень
	Малі	Створення умов щодо кооперації діяльності з іноземними компаніями; підвищення ступеня інформатизації перевізного процесу	Сприяння виходу на ринок нових операторів транспортно-логістичних послуг
Споживачі транспортно-логістичних послуг	Регулярні/ великі відправники (експортні організації)	Збереження можливості використання роздільного перевезення; спрощення громіздких процедур; мінімізація ризиків пов'язаних з перевезенням; підвищення якості послуг (надійність); скорочення загальних витрат на логістику; сприяння запровадження сучасних інформаційних технологій	Мотивування операторів мультимодальних перевезень до створення партнерських відносин в області перевезень; сприяння щодо удосконалення ланцюгів доставки; стимулювання раціонального використання накопичених фінансових коштів на перспективні інноваційні проекти
	Спорадичні/ малі відправники (виробники)	Збереження можливості використання роздільного перевезення; допомога організаціям вантажовідправників у вирішенні їх задач	Створення можливості для нетрадиційного експорту; стимулювання раціонального використання накопичених фінансових коштів на перспективні інноваційні проекти; розширення участі виробників у міжнародній торгівлі

Важливо підкреслити, що діяльність учасників-партнерів по мультимодальним перевезенням вантажів не обмежується тільки впливом кожного з них на процес транспортування, але й передбачає реалізацію певних заходів стосовно один одного з питань розвитку міжнародної торгівлі та транспорту. Типові напрями взаємодії учасників-партнерів по мульти-модальним перевезенням представлені в табл. 3.

Таблиця 3. Типові напрями взаємодії учасників-партнерів по мультимодальним перевезенням

<i>Учасники-партнери по мультимодальним перевезенням</i>	<i>Держава</i>	<i>Постачальники транспортно-логістичних послуг</i>	<i>Споживачі транспортно-логістичних послуг</i>
Держава	- спрощення митних процедур та формальностей; - лібералізація контролю за валютними операціями тощо	- надання транспортної інфраструктури; - запровадження юридичних вимог (ліцензій); - прийняття системи фінансових застав за виконання угоди; - лібералізація послуг тощо	- розробка та запровадження стратегії розширення експорту; - розробка та запровадження стратегії заміни імпорту; - запровадження ефективної системи митного очищення та зберігання вантажів та ін.
Постачальники транспортно-логістичних послуг	- лоббіювання/ здійснення тиску на користь розробки та запровадження необхідних нормативно-правових актів	- забезпечення зростання компетентності та професіоналізму профільних організацій; - пошук та реалізація ефективних методів логістичного управління системою транспортно-логістичних послуг; - запровадження іновативних технологій у перевізний процес та ін.	- маркетинг транспортно-логістичних та торгово-економічних послуг; - встановлення стійких зв'язків з потенційною клієнтурою; - оцінка вимог споживачів та створення умов щодо їх задоволення та ін.
Споживачі транспортно-логістичних послуг	- лоббіювання/ здійснення тиску на користь розробки та запровадження необхідних нормативно-правових актів	- довгострокове партнерство с обраним постачальником транспортно-логістичних послуг; - підвищення рівня інформатизації технологічних процесів; - пошук вигідних конкурентних пропозицій та ін.	- удосконалення процедур застосування комерційної практики; - встановлення стійких партнерських зв'язків з вантажовідправниками; - найкраще розуміння вимог до товарів та ін.

Мультимодальне перевезення вантажів, як правило, здійснюється по міжнародним транспортним коридорам, передбачає найбільш тісну інтеграцію, що заснована на єдності, взаємодії та координації всіх ланок та учасників ланцюга доставки в організаційно-правовому та техніко-технологічному аспектах. Схема організаційно-функціональної структури мультимодальної системи перевезень вантажів показана на рис. 1.

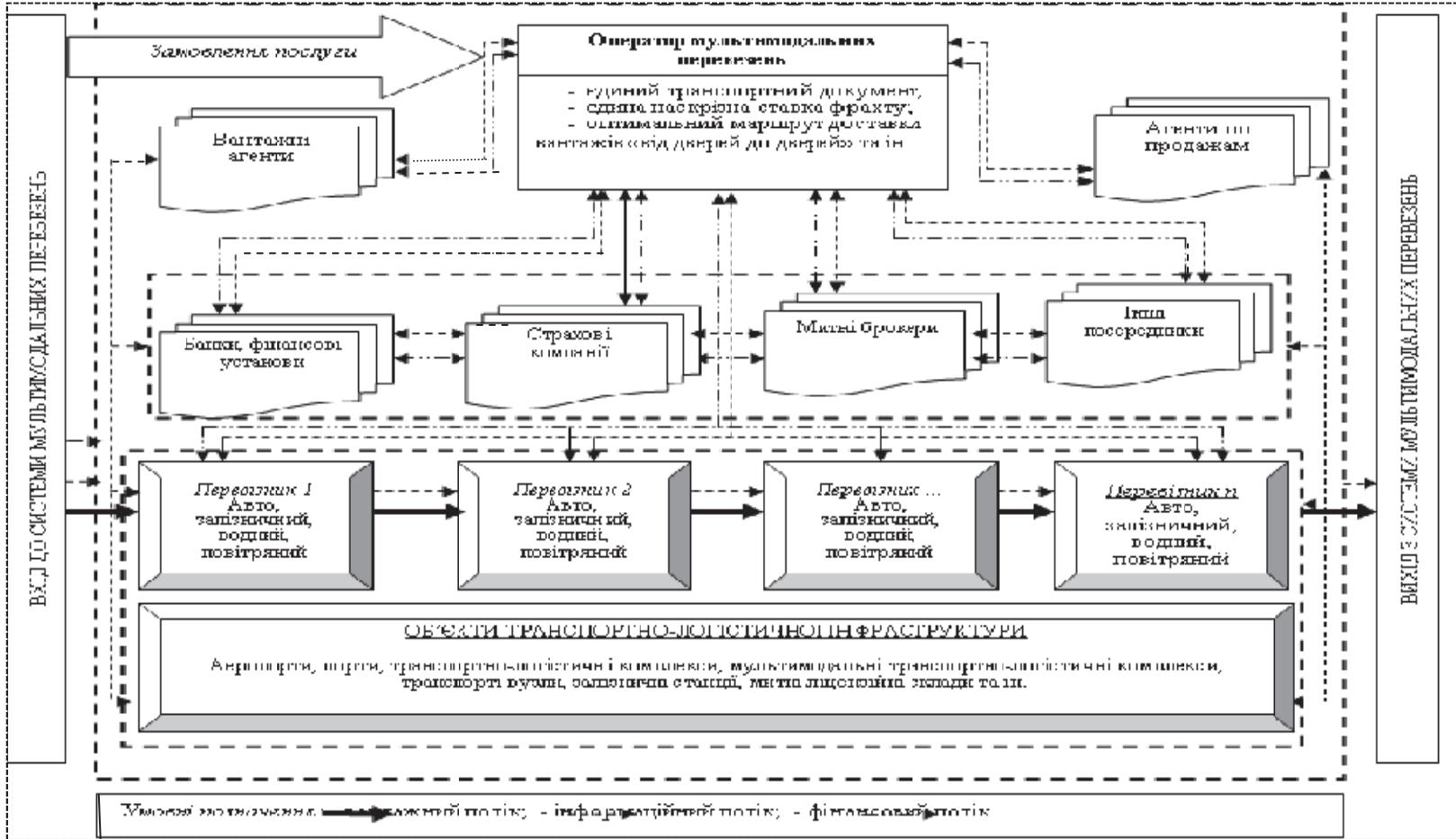

Рис. 1. Організаційно-функціональна структура мультимодальної системи

Проведене дослідження міжнародного досвіду в галузі використання транспортно-логістичного сервісу та сучасних технологій організації доставки вантажів на міжнародному рівні дозволило виявити основні напрямки забезпечення ефективного руху вантажопотоків, проаналізувати існуючі глобальні вантажопровідні мережі і, на цій основі, констатувати про доцільність та перспективність застосування мультимодальних перевезень як для держави, так й для учасників ланцюга доставки вантажів «від дверей до дверей» (рис. 2).

Рис. 2. Вигоди мультимодальних перевезень для держави та інших учасників ланцюга доставки вантажів

Принцип мультимодального перевезення полягає в тому, що лише одна сторона надає послуги з декількох ланок ланцюга доставки «від дверей до дверей», а це може бути дешевше та ефективніше, аніж дроблення цих послуг між декількома сторонами-виконавцями, кожен з яких буде намагатися отримати максимально можливий прибуток на своєму окремому компоненті ланцюга [8]. За даною концепцією на отримання економічної користі буде націлений весь ланцюг доставки вантажів і всі учасники перевізного процесу будуть зацікавлені в реалізації своїх інтересів та вигід.

Отже, як було сказано вище, розвиток мультимодальних перевезень визначається існуючим попитом на даний вид послуг, обсягами замовлень, асортиментом вантажів, умовами постачання, вимогами споживача, а також маршрутами доставки. Слід зауважити, що на сучасному етапі в Україні, такий спосіб організації доставки вантажів знаходиться на початковій стадії і активний його розвиток гальмується з-за наявності певних проблем, усунення яких передбачає запровадження відповідних заходів. Основні проблеми та відповідні заходи щодо їх усунення наведені в табл. 4.

Таблиця 4. Основні проблеми розвитку мультимодальних перевезень в Україні та заходи щодо їх усунення

№	Проблема	Необхідні заходи
1.	Недосконалість нормативно-правової бази змішаних перевезень, зокрема мультимодальних перевезень, невизначеність стратегічних напрямів їх розвитку	Розробити та запровадити сумісну з міжнародною нормативно-законодавчу базу для легітимізації мультимодального транспорту, де буде визначено різні види транспорту, відповідальність сторін, функції мультимодальних транспортних операторів та вимоги до документації [8]
2.	Диспропорції між рівнями розвитку об'єктів інфраструктури різних видів транспорту, що гальмує розвиток контейнерних та контрейлерних перевезень	Формування ефективної транспортної політики держави (регіону) спрямовану на рівномірний розвиток різних видів транспорту, оптимального розподілу вантажопотоків між ними, забезпечення їх організаційно-технологічної взаємодії та системного функціонування
3.	Високі ризики операторів мультимодальних перевезень при організації доставки вантажів «від дверей до дверей»	Розробка та реалізація ефективної системи управління ризиками, запровадження механізмів комплексного управління ризиками, що виникають під час організації, а також виконання мультимодальних перевезень
4.	Відсутність розвинутої мережі об'єктів транспортно-логістичної інфраструктури	Формування оптимальної транспортно-логістичної інфраструктури як на регіональному, так й на державному рівнях; формування ефективної системи управління транспортно-логістичної системи
5.	Відсутність представницької мережі національних операторів транспортно-логістичних послуг за кордоном, яка б забезпечувала високий ступень узгодженості дій всіх учасників перевізного процесу та захисту інтересів держави за кордоном	Стимулювання та підтримка національних операторів транспортно-логістичних послуг, укладання багатосторонніх угод та розвитку партнерських відносин між Україною та іноземними державами, а також формування спільної політики в галузі транспорту та торгівлі; закріплення конкурентоспроможних позицій національних операторів транспортно-логістичних послуг на міжнародному просторі
6.	Відсутність конкурентоспроможної цінової політики в області змішаних та мультимодальних перевезень	Розробка конкурентоспроможної цінової політики в галузі транспорту; мінімізація та ліквідація всіх несанкціонованих зборів з транзитних вантажів; розробка методу та механізмів оптимального розподілу наскрізного фрахту між усіма ланками ланцюга доставки вантажу
7.	Недостатність професійних кадрів та фахівців в області мультимодальних перевезень	Формування ефективної системи підготовки та перепідготовки фахівців в галузі транспорту як в межах держави, так й в провідних європейських країнах; організація співпраці з міжнародними транспортними організаціями з метою отримання професійного досвіду

Вирішення проблем щодо розвитку мультимодальних перевезень в Україні на основі реалізації вищенаведених заходів, дозволить створити міцний та конкурентоспроможний транспортно-логістичний сектор країни, забезпечить його привабливість не лише на внутрішньому, але й на міжнародних рівнях, а також сприятиме збільшенню обсягів транзитних вантажів, формуванню стійких партнерських відносин в сфері транспортно-логістичного бізнесу, та надасть можливість відкрити додаткові джерела доходів як для транспортної галузі, так й для державного бюджету в цілому.

Висновки. В результаті проведених досліджень встановлено, що розвиток мультимодальних перевезень в Україні є перспективним напрямом формування ефективної транспортно-логістичної системи країни. Мультимодальні перевезення є сучасною концепцією транспортування вантажів за логістичним принципом «від дверей до дверей», яка передбачає організаційно-технологічну взаємодію, синхронізацію та координацію всіх учасників ланцюга доставки з метою досягнення синергійного ефекту перевізного процесу. Організація мультимодальних перевезень єдиним оператором за єдиним транспортним документом та наскрізною ставкою фрахту сприятиме підвищенню якості транспортно-логістичного обслуговування, забезпечить високий рівень надійності та безпеки міжнародних ланцюгів доставки вантажів. Наступним важливим етапом дослідження повинна стати розробка системи управління мультимодальними перевезеннями в Україні, а також моделей взаємодії її підсистем.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. «Щодо шляхів розвитку мультимодальних (комбінованих) перевезень в Україні». Аналітична записка. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/599/>.
2. В.С.Никифоров. Мультимодальные перевозки и транспортная логистика. Учебное пособие./ В.С.Никифоров. – Новосибирск: НГАВТ, 1999. – 103 с.
3. Конвенция Организации Объединенных Наций о международных смешанных перевозках грузов, Женева, 24 мая 1980 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ci.uz.gov.ua/org/un/conv80comb.html>.
4. Троицкая Н.А. Мультимодальные системы транспортировки и интермодальные технологии: учеб. пособие для студ. выс. учеб. заведений / Н.А. Троицкая, А.Б. Чубуков, М.В. Шилимов. – М.: Издательский центр «Академия», 2009. – 336 с.
5. Мультимодальні перевезення: сучасні технології. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.expresstrans.net/gruzak.html>.
6. Миротин В.А., Ташбаев Ы. Э. Интермодальные и мультимодальные системы/ В.А. Миротин, Ы. Э. Ташбаев// Транспорт: наука, техника, управление: Сб. ВINITИ. – 1993. – №1. – С. 3-9.
7. Левиков Г.А., Тарабанько В.В.. Смешанные перевозки (состояние, проблемы, тенденции), 3-е изд., исп. и доп./ Г.А., Левиков, В.В. Тарабанько. – М.: 2007 г. – 320 с.
8. Підтримка інтеграції України до Транс-Європейської транспортної мережі ТЕМ-Т. РК7. Міжгалузеві питання. Мультимодальний транспорт. Заключний звіт 7.1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.expresstrans.net/gruzak.html>.